

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยาณี สีสสุวรรณ. โน้ตกับเคียวเงิน. วารสารอักษรศาสตร์ 20 (มกราคม 2531): 13-27.

กัลยาณี สีสสุวรรณ. เคียวเงิน. ใน ด้วยกัตัญญาตา. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

กัลยาณี สีสสุวรรณ. เคียวเงิน. ใน ญี่ปุ่นศึกษา. ปทุมธานี: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

ความคิดปกติของพฤติกรรม : การโกหก, [Online]. Retrieved November 23, 2005, from http://www.elibonline.com/doctors/mental_behavior1.html

ธัญญา สังขพันธานนท์. วรรณกรรมวิจารณ์. ปทุมธานี: สำนักพิมพ์นาคกร, 2539.

นพมาศ ชีระเวคิน. ทฤษฎีบุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

นวรรตน์ เลขะกุล. แจแปนแจแปน (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารคดี, 2545), หน้า 60-61.

ปรีชา อิงคาภิรมย์. ญี่ปุ่นศึกษา : ภูมิหลังประวัติศาสตร์ญี่ปุ่น ตั้งแต่สมัยเก่าจนถึงสิ้น สมัยมุโระมะฉิ. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท, 2533.

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.

เพ็ญศรี กาญจโนมัย. สังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

ยอดสวรรค์ อิกุจิ. แนวทางการอธิบายกลวิธีการประพันธ์บทร้อยกรองใน อิเซะ โมะโนะงะตะริ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2544.

ดิทธิอัถนียม: [Online]. Retrieved December 2, 2005, from <http://tulip.bu.ac.th/~pakul.a/ethics-chap8.html>

สุภัทรา นิลวัชร. ประวัติศาสตร์และอารยธรรมญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ: วรวิดิการพิมพ์, 2522.

สุวรรี ฤกษ์จาวี. จิตวิทยาทั่วไป. ขอนแก่น: เอกสารคำสอน ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.

อย่าใส่ความนิทาและ โกหก : [Online]. Retrieved November 23, 2005, from <http://www.issara.com/lesson/lesson18.html>

ภาษาอังกฤษ

- Katō Shūichi. **A HISTORY OF JAPANESE LITERATURE**, Translated by David Chibbett. Tokyo, New York and Sanfrancisco: Kodansha, 1979.
- Kenny Don. **A KYŌGEN COMPANION**. Tokyo: KINKOH, 1999.
- Richard N. McKinnon. **Selected Plays of Kyōgen**. (n.p.), 1980.
- Sigmund Freud. *Psychoanalysis and Culture : Defense Mechanisms*. [Online].
Retrieved November 20, 2005, from <http://www.koolpages.com/almalaika/repd.htm>
- Kunio Komparu. **THE NOH THEATER: Principles and Perspectives**. New York, Tokyo, Kyoto: WEATHERHILL/TANKOSHA, 1983.

ภาษาญี่ปุ่น

- 安藤 常次郎、三宅 藤九郎、古川 久、小林 積、『狂言総覧』、能楽書林、1973 年
- Andō Tsunejirō, Miyake Tōkurō, Furukawa Hisashi and Kobayashi Seki. **Kyōgen sōran**. Nōgakushorin, 1973.
- 安野 眞幸、『下人論：中世の異人と境界』、日本エディタースクール、1987 年
- Anno Masaki. **Geninron : Chūsei no ijin to kyōkai**. Nihon editter school, 1987.
- 嘘つきの系譜：[Online]. Retrieved November 23, 2005, from
<http://www.asahi-net.or.jp/~BH3H-SMJY/zuiso/usokeifu.htm>
- 大野 晋、佐竹 昭広、前田金五郎、『岩波古語辞典』、岩波、2000 年
- Ōno Susumu, Satake Akihiro, Maeda Kingorō. **Iwanami kogojiten**. Iwanami, 2000.
- 北川 忠彦、『狂言百番』、談交社、1964 年
- Kitagawa Tadahiko. **Kyōgen hyakuban**. Dankōsha, 1964.
- 小林 責。「太郎冠者」という呼び名。国立能楽堂 第 248 号 (4 月 2004 年): 20-24.
- Kobayashi Seki. 「Tarōkaja」 toyūyobina. **Kokuritsu nōgakudō dai 248 gō** (April 2004): 20-24.
- 小林 責; 油谷 光雄、『狂言ハンドブック』、第 4 制。三省堂、2003 年
- Kobayashi Seki and Aburatani Mitsuo. **Kyōgen handobukku**. Dai 4 sei. Sanseido, 2003.
- 小山 弘志、『狂言集上』日本古典文学大系、岩波書店、1967 年
- Koyama Hiroshi. **Kyogenshū jō Nihon Koten Bungaku Taikai**. Iwanamishoten, 1967.
- 小山 弘志、『日本の古典 12 能・狂言』集英社、1980 年
- Koyama Hiroshi. **Nihon no koten 12 Nō · Kyōgen**. Shūeisha, 1980.

- 小山 弘志、佐藤 健一郎、『謡曲集 1』、小学館、1999 年
 Koyama Hiroshi and Satō Kenichirō, **Yōkyokushū 1**. Shōgakukan, 1999.
- 佐竹 昭広、『下克上の文学』、筑摩書房、1982 年
 Satake Akihiro. **Gekokujō no bungaku**. Chikumashobō, 1982.
- 永原 慶二、『日本の歴史:下克上の時代』、中央公論社、1971 年
 Nagahara Keiji. **Nihon no rekishi : Gekokujō no jidai**. Chūōkōronsha, 1971.
- 野村 万作、『太郎冠者を生きる』、白水社、1991 年
 Nomura Masaku. **Tarōkaja o ikiru**. Hakusuisha, 1991.
- 野上 豊一郎、『太郎冠者・山伏行状記』、檜書店、2002 年
 Nogami Toyochirō. **Tarōkaja・Yamabushi gyōjōki**. Hinokishoten, 2002.
- 平田 悦郎、『伝統芸能一能・狂言・文楽・歌舞伎』、凡人社、1994 年
 Hirata Etsurō. **Dentōgeinō-Nō・Kyōgen・Bunraku・Kubuki**. Bonjinsha, 1994.
- ふじた あさや、『太郎冠者ものがたり』、日本放送出版協会、1977 年
 Fujita Asaya. **Tarōkaja monogatari**. Tokyo: Nihonhōsō shuppan kyōkai, 1977
- 藤原成一、『太郎冠者まかりとおる』、法蔵館、2003 年
 Fujiwara Shigekazu. **Tarōkaja makaritooru**. Hōkurakan, 2003.
- 横井 清、『下克上の文化』、第 2 制. 東京大学出版会、1982 年
 Yokoi Kiyoshi. **Gekokujō no bunka**. Dai 2 sei. Tōkyō daigaku shuppankai, 1982.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.
พิพาดา ชัยเจริญ. ประวัติอารยธรรมญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

ภาษาอังกฤษ

- Forrence C. Kempf, Ruth Hill Vseem. **PSYCHOLOGY: Dynamics of Behavior in Nursing**. Oxford & IBH Publishing Co., 1964.
Kanlayanee Sitasuwan. **LANGUAGE USAGE IN KYŌGEN**. Ph.D.Dissertation, University of Washington 1986.
Kenny Don. **THE KYŌGEN BOOK : An anthology of Japanese Classical Comedies**. Tokyo: The Japan Times, 1989.
Museum Associates, Los Angeles County Museum of Art. **MIRACLE AND MISCHIEF : Noh and Kyōgen Theater in Japan**. Tokyo : Toppan Printing, 2002.
Tatsuo Yoshikoshi and Hisashi Hata. **KYŌGEN**, translated by Don Kenny. Osaka: Hoikusha, 1982.

ภาษาญี่ปุ่น

- 荒木 良雄、『狂言』、創元社、1956 年
Araki Yoshio. **Kyōgen**. Sōgensha, 1956.
古川 久、『狂言辞典』、東京堂、1976 年
Furukawa Hisashi. **Kyōgen jiten**. Tokyodō, 1976.
古川 久、『現代教養文庫』、社会思想研究会、1960 年
Furukawa Hisashi. **Gendai kyōyo bunko**. Shakaikisōkenkyūkai, 1960.
小林 保治； 戸井田 道三、『能楽ハンドブック』、第 4 制。三省堂、2003 年
Kobayashi Yasuharu and Toita Michizō. **Nōgaku handobukku**. Dai 4 sei. Sanseido, 2003.
橋本朝生； 土井洋一、『狂言記：新日本文学大系』、岩波書店、1996 年
Hashimoto Asao and Doi Yōichi. **Kyōgenki : Shin nihonbungaku taikei**. Iwanamishoten, 1996.

- 池田 寛司；北原 保雄、『狂言集の研究』、表現社、1972年
- Ikeda Hiroshi and Kitahara Yasuo. **Kyōgenshū no kenkyū**. Hyōgensha, 1972.
- 北川 忠彦；安田 章、『狂言集』、小学館、2001年
- Kitagawa Tadahiko and Yasuda Akira. **Kyōgenshū**. Shōgakukan, 2001.
- 松本 新八郎、『中世の社会と思想（下）』、倉書房、1985年
- Matsumoto Shinhachirō. **Chūsei no shakaito shisō (ge)**. Kurashōbō, 1985.
- 三谷 栄一、『大修館国語要覧』、大修館書店、2002年
- Mitani Eiichi. **Taishūkan kokugo yōran**. Taishūkanshoten, 2002.
- 芸能史研究會、『日本の古典芸能』、凡人社、1970年
- Geinōshikenkyūkai. **Nihon no kotengeinō**. Bonjinsha, 1970.
- 戸井田 道三；小林 保治、『能楽ハンドブック』、三省堂、2003年
- Toita Michizō and Kobayashi Yasuharu. **Nōgaku handobukku**. Sanseidō, 2003.
- 徳田 和夫、『日本文学史』、精興社、1996年
- Tokuda Kazuo. **Nihon bungakushi**. Seikyōsha, 1996.
- 脇田 晴子、『室町時代』、中央公論社、1985年
- Wakita Haruko. **Muromachi jidai**. Chūōkōronsha, 1985.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การจัดอันดับเกี่ยวเงินที่มีการแสดงบ่อยที่สุด 10 อันดับ

ข้อมูลจากการสำรวจทั่วประเทศในช่วงระยะเวลา 15 ปี ตั้งแต่ปีโอมวะ 昭和 [Shōwa] ที่ 53 (ค.ศ. 1978) ถึงปีเฮอิเซอิ 平成 [Heisei] ที่ 5 (ค.ศ. 1993) ตีพิมพ์ใน นิตยสารโนงะกุกะอิมุสุ (คองเกะทซุ โนะ โน) 能楽タイムズ (今月の能) [Nōgaku Taimuzu (kongetsu no Nō)]¹ ดังนี้

ลำดับที่	เรื่อง
1	“ฉิมิสุ” 清水 [Shimizu]
2	“เนองเกียวกุ” 寝音曲 [Neongyoku]
3	“คะงิว” 蝸牛 [Kagyū]
4	“ชิโคะริ” 千鳥 [Chidori]
5	“โบฉิบะริ” 棒縛 [Bōshibari]
6	“บุฉฉิ” 仏師 [Busshi]
7	“ฮะงิดะอิเมียว” 萩大名 [Hagidaimyō]
8	“คมบุอุริ” 昆布売 [Konbuuri]
9	“ชะทซุโปะะ” 茶壺 [Chatsubo]
10	“ซุโ อโอะโตะฉิ” 素襖落 [Suō otoshi]

¹ ข้อมูลจาก 小林 貴, 油谷 光雄, 『狂言ハンドブック』、三省堂、1995、pp.36-37.

ภาคผนวก ข

ผู้วิจัยได้นำคำที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์เล่มนี้มาถอดอักษรโดยเรียงจากอักษรโรมันจ (จาก A-Z) อักษรไทยและอักษรญี่ปุ่นตามลำดับดังนี้

อักษรโรมัน	อักษรไทย	อักษรญี่ปุ่น
A		
Aburatani Mitsuo	อะบะระทะนิ มิทซุโอะ	油谷 光雄
Ado	อะโดะ	アド
Ai Kyōgen	อะอิ เคียวเง็น	間狂言
Anno Masaki	อัน โนะ มะซะกิ	安野 眞幸
Asai	อะซะอิ	浅井
Asahina	อะซะฮิโนะ	朝比奈
Asakura	อะซะคุระ	朝倉
Ashikaga Yoshiaki	อะชิคะงะ โยะนิอะกิ	足利義昭
Ashikaga Yoshimitsu	อะชิคะงะ โยะนิมิทซุ	足利義満
Ashuradō	อะชูระโดะ	阿修羅道
Asō	อะโซ	麻生
Atsume Kyōgen	อะทซุเมะ เคียวเง็น	集狂言
Atzuchi-Momoyama	อะทซุชิ-โมะโมะยะมะ	安土桃山
Azumahito no Ui-kyō-Nobori	อะสุมะฮิโตะ โนะ อูอิ-เคียว-โนะ โปะริ	東人の初京登り
B		
Betsu kyōgen	เบะทซุ เคียวเง็น	別狂言
Bikusada	บิกุซะดะ	比丘貞
Bōshibari	โบนิบะริ	棒縛
Buaku	บุอะกุ	武悪
Busu	บุซุ	附子
byōshi	เบียวชิ	拍子

อักษรโรมันจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

Chatsubo

ชะทซุโบะ

茶壺

C

daihyō

คะอิเฮียว

代表

Daikokurenga

คะอิโกะกุเร็งงะ

大黒連歌

daimyō

คะอิเมียว

大名

Daimyō Kyōgen

คะอิเมียว เกียวเง็น

大名狂言

Daimyōmono

คะอิเมียวโมะโนะ

大名物

D

E

Ebisubishamon

เอะบิชุบิฉะมอน

夷毘沙門

Edo

เอะโตะ

江戸

Ennen

เอ็นเน็น

延年

F

fuchi

ฟุชิ

扶持

Fuhōkō

ฟุโฮโค

不奉公

Fujita Asaya

ฟุจิตะ อะซะยะ

ふじた あさや

Fujiwara Akihira

ฟุจิวะระ อะกิฮิระ

明衡藤原

Fujiwara Shigekazu

ฟุจิวะระ ชิเงกะสุ

藤原成一

Fukuko Hijiri no Kesa Motome

ฟุกุโกะ ฮิจิริ โนะ เคชะชะ โมะโตะมะ

福子聖の袈裟求め

Fuku no Kami

ฟุกุ โนะ กะมิ

福の神

Fukurō

ฟุกุโร

梟

Funawatashi muko

ฟุนะวะตะฉิ มุโกะ

船渡婿

Fuse Nai Kyō

ฟุเซะ นะอิ เกียว

布施無經

Futari bakama

ฟุตะริ บะกะมะ

二人袴

Futarikajamono

ฟุตะริกะจะโมะโนะ

二人冠者物

อักษรโรมะจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

ge
Gekokujō
Gekokujōmono
gen
Giri
Go-Shirakawa

G
เกะ
เกะโกะกุโจ
เกะโกะกุโจโมะโนะ
เกิน
กิริ
โกะ-ฉิระกะวะ

下
下克上
下克上物
言
義理
後白河

Hagi daimyō
Hakuyō
Heian
Hi no sake
hokku
Hon Kyōgen
Hōryū
Hyakushōmono
Hōshō

H
ฮะจิ คะอิเมียว
ฮะกุโย
เฮอัน
ฮิ โนะ ซะเกะ
ฮกกุ
ฮง เคียวเง็น
โฮริว
เฮียะกุโฉโมะโนะ
โฮโฉ

萩大名
伯養
平安
樋の酒
発句
本狂言
法流
百姓物
宝生

Ima
Imayō
Imoji
Irumagawa
Issunbōshi
Iwanami
Izumi

I
อิมะ
อิมะโย
อิโมะจิ
อิรุมะงะวะ
อิซซุนโบฉิ
อิวะนะมิ
อิสุมิ

今
今様
伊文字
入間川
一寸法師
岩波
和泉

อักษรโรมะจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

Jinan
Jirō
Jirōkaja
jō
jo-ha-kyū
Juzumaru Tsunetsugu

J
จินัน
จิโร
จิโรกะจะ
โจ
โจะ สะ คิว
จูซุมะรุ ทซุเนะทซุงุ

次男
次郎
次郎冠者
上
序破急
数珠丸恒次

K

Kabuki
Kagyū
Kahōmono
kaja
Kakekotoba
Kaki yamabushi
Kamabara
Kamakura
Kami
Kamimono
Kaminari
Kan 'ami Kiyotsugu
Kanze
Katsu
Kazurō
Kintarō
Kiri Kyōgen
Kiri Nō
Kirokuta
Kita

คะบุกิ
คะงิว
คะโฮโมะโนะ
กะจะ
กะเกะโกะโตะบะ
คะกิ ยะมะบุชิ
คะมะบะระ
คะมะกุระ
คะมิ
คะมิโมะโนะ
คะมินะริ
คันอะมิ คิโยะทซุงุ
คันเสะ
คะทซุ
คะสุโม
คินทะโร
คิริ เคียวเง็น
คิริโน
คิโระกุตะ
คิตะ

歌舞伎
蝸牛
果報者
冠者
掛詞
柿山伏
鎌腹
鎌倉
神
神物
神鳴
観阿弥清次
観世
勝つ
蚊相撲
金太郎
切狂言
切能
木六駄
喜多

อักษรโรมะจิ	อักษรไทย	อักษรญี่ปุ่น
Kiyomizu	คิโยะมิซุ	清水
koado	โคะอะโตะ	小アド
Kobayashi Seki	โคะบายะชิ เซะกิ	小林 責
Kojiki	โคะจิกิ	古事記
koku	โคะกุ	克
kokujin	โคะกุจิน	国人
Konbukaki	คอบุกะกิ	昆布柿
Konbuuri	คอบุอูริ	昆布売
Kongō	คองโง	金剛
Konoe Dono no Mōshijō	โคะโนะเอะ โคะโนะ โนะ โมฉิโจ	近衛殿の申状
Konparu	คอบะรุ	金春
Kotoba arasoimono	โคะโตะบะ อะระโตะอิโมะโนะ	言葉争い物
Koyama Hiroshi	โคะยะมะ ฮิโระฉิ	小山弘志
Kurama	คุระมะ	鞍馬
Kyō	เคียว	狂
Kyōgen	เคียวเง็น	狂言
Kyōgen handobukku	เคียวเง็น ฮัน โคะบุกกุ	狂言ハンドブック
Kyōgen kai	เคียวเง็น คะอิ	狂言会
Kyōgenkigo	เคียวเง็นกิโงะ	狂言綺語
Kyōgenkigyō	เคียวเง็นกิเงียว	狂言綺語
Kyōgen no hon	เคียวเง็น โนะ ฮอน	狂言の本
Kyōgenshū jō	เคียวเง็นฉุ โจ	狂言集上

M

Maeda Kingorō	มะเอะดะ คิงโคะโร	前田金五郎
Manyōshū	มันโยชู	万葉集
Matsukaze	มะทซุกะเซะ	松風
Matsunami Tadashi Kyūro	มะทซึนะมิ ทะคะฉิ คิวโร	松波正九郎

อักษรโรมันจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

Meiji	เมจิ	明治
Mino	มิโนะ	美濃
mitsu	มัทซึ	みつ (みつ、
Miyoshi	มิโยะชิ	三好
Momotarō	โมะโมะตะโร	桃太郎
Monokusatarō	โมะโมะกุซะตะโร	物くさ太郎
Muko-Onna kyōgen	มุกะโอะ อนนะเคียวเง็น	婿女狂言
Mukomono	มุกะโอะโมะโนะ	婿物
Muromachi	มูโรมะชิ	室町 満つ)

N

Nagahara Keiji	นะงะฮะระ เคะอิจิ	永原 慶二
Nara	นะระ	奈良
Nariagari	นะริอะงะริ	成上り
Nariagaru	นะริอะงะรุ	成上る
Nawanai	นะวะนะอิ	縄縄
Negi yamabushi	เนงะชิ ยะมะบะชิ	禰宜山伏
Nihon koten bungaku zenshū	นิฮง โกะเต็น บุงะกุ เต็นชู	日本古典文学全集
Ninjō	นินโจ	人情
Nōgaku taimuzu (kongetsu no Nō)	โนะกะกุ ทะอิมุสุ (คงกะทังชู โนะโน)	能楽タイム ズ(今月の 能)
Nichiren	นิชิเร็น	日蓮
Nō	โน	能
Nōgaku	โนะงะกุ	能楽
Nō Kyōgen	โน เคียวเง็น	能狂言
Nomura Mansaku	โนะมุระ ม้านซะกุ	野村万作
Nukemairimono	นุกะมะอิริโมะโนะ	抜参り物

อักษรโรมันจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

Nunbokuchō

นัมโบะกุโช

南北朝

Nushi

นุฉิ

主

O

Oda Nobunaga

โอะดะ โนะบุนะงะ

織田信長

Okashi

โอะกะฉิ

オカシ

Okina

โอะกินะ

翁

ōkura

โอดุระ

大蔵

ōkura Yaemon Toraaki

โอดุระ ยะเอะมอน โทะระอะกิ

大蔵弥衛門虎明

Onigawara

โอะนิงะวะระ

鬼瓦

Onimono

โอะนิโมะโนะ

鬼物

Oni Yamabushi kyōgen

โอะนิ ยะมะบุฉิ เคียวเง็น

鬼山伏狂言

Onnamono

อนนะโมะโนะ

女物

ōno Susumu

โอนะ ชุซุมุ

大野晋

Owari

โอะวะริ

尾張

R

renga

เร็งงะ

連歌

Renji

เร็นจิ

レンジ

Roren

โรเร็น

呂連

Ryōjin Hishō

เรียวจิน ฮิโอะ

梁塵秘抄

S

Saburōkaja

ซะบุโรกะจา

三郎冠者

Sagi

ซะงิ

鷺

Saitō Dōsan

ซะอิโต โดซัง

齐藤道三

Sanbasō

ซังบะโซ

三番三

Sangaku

ซังงะกุ

散楽

sakazuki

ซะกะสุกิ

盃

อักษรโรมะจิ

Sanjō Kokaji Munechika
 Sarugaku
 Saruzatō
 Seishin genshō gaku
 sengokujidai
 shigahi
 shingai
 shite
 Sannen shintarō
 Sarugaku Kyōgen
 Sarugaku Nō
 Sarugaku no Kyōgen
 Satake Akihiro
 Zatōmono
 Sengokujidai
 Setsubun
 Shite
 Shin Sarugaku Ki
 shira
 Shirabyōshi
 shōmyō
 Shōmyō Kyōgen
 shu
 Shukkemono
 Shukke Zatō kyōgen
 Shūramono
 Shūron
 Shu to Yakko
 Suehirogari
 Suō-otoshi

อักษรไทย

ซังโจ โกะกะจิ มุเนะชิกะ
 ชะรุงะกุ
 ชะรุงะโตะ
 เซะอิฉิน เก็นโฌ งะกุ
 เซ็งโงะกุจิคะอิ
 ฉิงะอิ
 ฉิงะอิ
 ฉิตะ
 ซันเน็น ฉินทะโร
 ชะรุงะกุ เทียวเง็น
 ชะรุงะกุ โน
 ชะรุงะกุ โนะ เทียวเง็น
 ชะตะเกะ อะกิฮิโระ
 สะโตะโมะโนะ
 เซ็งโงะกุจิคะอิ
 เซะทซ์ุบุ
 ฉิตะ
 ฉิน ชะรุงะกุ กิ
 ฉิระ
 ฉิระเบียวฉิ
 โฌเมียว
 โฌเมียว เทียวเง็น
 ฉุ
 ฉุกะเกะโมะโนะ
 ฉุกะเกะ สะโตะ เทียวเง็น
 ฉุระโมะโนะ
 ฉุรอน
 ฉุโตะยักโกะ
 ชุอะอิโระงะริ
 ชุโอะ โอะโตะฉิ

อักษรญี่ปุ่น

三条小鍛治宗近
 猿楽
 猿座頭
 精神現象学
 戦国時代
 しがひ
 新開
 シテ
 三年寝太郎
 猿楽狂言
 猿楽能
 猿楽の狂言
 佐竹昭広
 座頭物
 戦国時代
 節分
 シテ
 新猿楽記
 白
 白拍子
 小名
 小名狂言
 主
 出家物
 出家座頭狂言
 修羅者
 宗論
 主と奴
 末広がり
 素袍落

อักษรโรมะจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

Suanoo

ซุซะโนะโอะ

須佐之男命
(素戔鳴尊)

T

Taguchi Kazuo

ทะงุชิ คะสุโอะ

田口一雄

Takeda

ทะกะคะ

武田

Tanabe no bettō

ทะนะเบะ โนะ เบ็ตโต

田邊の別當

Tarō

ทะโร

太郎

Tarōkaja

ทะโรกะจะ

太郎冠者

Tarōkaja Kyōgen

ทะโรกะจะ เคียวเง็น

太郎冠者狂言

Tarōkajamono

ทะโรกะจะ โมะโนะ

太郎冠者物

Tawagoto

ทะวะโงะโตะ

戯言

Tenshō Kyōgen Bon

เท็นโฌ เคียวเง็น บอน

天正狂言本

Toita Michizō

โทะอิตะ มิชิโตะ

井戸田道三

Tokugawa Ieyasu

โทะกุงะวะ อิเอะยะซุ

徳川家康

Toraakibon

โทะระอะกิบอน

虎明本

Toribeno

โทะริเบะโนะ

鳥邊野

tsuki

ทึซุกิ

月

Tsukimizatō

ทึซุกิมิสะโตะ

月見座頭

Tsukushino oku

ทึซุกุมิโนะโอะกุ

筑紫奥

Tsuribari

ทึซุริบะริ

釣針

Tsurigitsune

ทึซุริกิทึซุเนะ

釣狐

U

Uozekkyō

อุโอะเซกเกียว

魚説経

Urashimatarō

อุระชิมะทะโร

浦島太郎

Uri Nusubito

อุริ นุซุบิโตะ

瓜盗人

อักษรโรมะจิ

อักษรไทย

อักษรญี่ปุ่น

wakiku

วะกิคุ

脇句

Waki Kyōgen

วะกิ เคียวเง็น

脇狂言

Waki Nō

วะกิ โน

脇能

Waranbegusa

วะรันเบะรุชะ

わらんべ草

Y

Yamabushimono

ยะมะบุชิโมะโนะ

山伏者

yō

โย

様

Yokoi Kiyoshi

โยะโกะอิ คิโยะชิ

横井 清

yorunobō

โยะรุโนะโบ

夜の棒

Z

Zatsumono

ซะทซุโมะโนะ

雑物

Zeami Motokiyo

เซอะมิ โมะโตะกิโยะ

世阿弥元清

ภาคผนวก ค

ภาพประกอบเรื่อง “โนฉิบะริ”

แหล่งที่มา : http://web-japan.org/factsheet/noh/kyogen_p.html

ภาพประกอบ 1 : จิโรกะจะถูกจับมัดด้วยกลอุบายของเจ้านายและทะโรกะจะ

ภาพประกอบ 2 : จิโรกะจะพยายามคืบสุรจากถ้วยที่อยู่ในมือ

ภาพประกอบ 3 : วิธีการดัดสุราของทะเล โรกะจะและจิโรกะจะในสภาพที่ถูกมัดมือทั้งสองข้าง

ภาพประกอบ 4 : ทั้งสองดัดสุรากันอย่างเมามาย

ภาพประกอบ 5 : ทะโรกะจะมองเห็นภาพสะท้อนใบหน้าเจ้านายในถ้วยสุรา

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุภฤกษ์ ชัยรัตน์ เกิดเมื่อวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2520 ที่จังหวัดนครพนม สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ วิชาโทภาษาญี่ปุ่น (เกียรตินิยม) จากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อปี พ.ศ. 2541 จากนั้นได้เข้าทำงานในตำแหน่งอาจารย์สอนภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่นที่ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี เมื่อปี พ.ศ. 2542 เข้าอบรมหลักสูตรการ สอนภาษาญี่ปุ่น ที่จังหวัดอุระวะ ประเทศญี่ปุ่นโดยทุนจากมูลนิธิญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2543 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาและวรรณคดี ญี่ปุ่น (สายวรรณคดี) ในปีการศึกษา 2545 ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร ภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาภาษาและวรรณคดีตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี

